ระยอง พบว่า การตามไม่ทันเทคโนโลยีเป็นปัญหาหนึ่ง ซึ่งการใช้หลัก สุตะ ในการพัฒนาจิตอาสาของพระสังฆาธิการน่าจะเป็นประโยชน์ 2) การคิดวิเคราะห์แยกแยะได้อย่างมีเหตุผล 3) การแก้ปัญหา และการทำให้เกิดประโยชน์กับส่วนรวม การเป็นจิตอาสาจะต้องอาศัยหลักการข้อนี้เป็นอย่างมากในการดำเนินงานจิตอาสา **4) การใช้หลัก "จาคะ"** กับการพัฒนาจิตอาสาของพระสังฆาธิการ แบ่งออกเป็น 3 ประเด็นหลักๆ ตามลำดับ ดังนี้ 1) การเสียสละแบ่งปันทางด้านสิ่งของ เงินทอง 2) การเสียสละแบ่งปันทางด้านสติปัญญา 3) การเสียสละแบ่งปันทางด้านแรงกาย จะเห็นว่าหลักจาคะ นี้สนับสนุนการพัฒนาจิตอาสาของพระสังฆาธิการ ด้าน การสงเคราะห์ จึงเป็นการยืนยันว่าการใช้หลักจาคะ กับการพัฒนาจิตอาสาของพระสังฆาธิการเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น 5) การใช้หลัก "ปัญญา" กับการพัฒนาจิตอาสาของพระสังฆาธิการ แบ่งออกเป็น 3 ประเด็นหลักๆ ตามลำดับ ดังนี้ 1) การใช้ปัญญาเรียนรู้ เข้าใจสิ่งต่างๆ ตามความเป็นจริง 2) การใช้ปัญญาในการคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล 3) การใช้ปัญญาในการแก้ปัญหาต่างๆ

3. รูปแบบการพัฒนาจิตอาสาของพระสังฆาธิการ ในจังหวัดระยอง ประกอบด้วย 2 รูปแบบ กับ 5 วิธีการ คือ **รูปแบบที่หนึ่ง** การฝึกอบรม **รูปแบบที่สอง** การศึกษา โดยทั้งสองรูปแบบมุ่งเน้นลักษณะของจิตอาสา 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสงเคราะห์ พระสังฆาธิการต้องฝึกอบรม/ศึกษ การพัฒนาด้านการเป็นผู้นำ หรือต้นแบบในการสงเคราะห์ผู้อื่น เพื่อเป็นตัวอย่าง แก่พระสังฆาธิการรูปอื่นๆ ในการสงเคราะห์ ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น, การฝึกปฏิบัติการเป็นผู้สงเคราะห์ผู้อื่น หากเป็นการศึกษา หรืออบรมส่วนของทฤษฎีเพียงอย่างเดียวไม่มีการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ก็จะไม่สามารถดำเนินการสงเคราะห์ ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม, การพัฒนาด้านการเป็นนักถ่ายทอดที่ดี เพื่อการแบ่งปันความรู้แก่ผู้อื่น การเสียสละแรงสติปัญญา เป็นการสงเคราะห์ด้านการให้ความรู้แก่ผู้อื่น ซึ่งการเป็นนักถ่ายทอดที่ดีมีความสำคัญ จำเป็นอย่างมาก, การพัฒนาด้านการบริหารจัดการเพื่อการสงเคราะห์อย่างเหมาะสม เนื่องจากการสงเคราะห์ มีหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นสงเคราะห์เงินทอง สิ่งอุปโภคบริโภค เวลา แรงกาย แรงใจ แรงสติปัญญา เพราะฉะนั้นการเป็นนักบริหารที่ดี จะทำให้เราบริหารการสงเคราะห์ผู้อื่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 2) ด้านการไม่เบียดเบียน เป็นการพัฒนาตนเองในการที่จะไม่ข่มเหงรังแกผู้อื่น แบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ การไม่เบียดเบียนทางกาย การไม่เบียดเบียนทางใจ และการไม่เบียดเบียนทางวาจา ทำได้โดย การอบรม/ศึกษา ทั้งทางโลกและทางธรรมที่สนับสนุนการแบ่งปัน และไม่เบียดเบียนผู้อื่น เช่นหลักธรรมที่เหมาะสมกับการเป็นจิตอาสา เช่น พรหมวิหาร 4 ประกอบด้วย เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา, สังคหวัตถุ 4 ประกอบด้วย ทาน ปิยวาจา อัตถจริยา สมานัตตา และ อริยวัฑฒิ 5 ประกอบด้วย ศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ ปัญญา เป็นต้น 3) ด้านการมุ่งผลประโยชน์ส่วนรวม คือ การไม่เห็นแก่ตัว มีความสุขเมื่อได้ทำความดีช่วยเหลือผู้อื่น และสังคม ด้วยความสมัครใจ และไม่หวังผลตอบแทน ทำได้โดย การจัดกิจกรรมจิตอาสาภายในและภายนอกวัดทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อสร้างบรรยากาศการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม การจัดกิจกรรมทำให้ได้ฝึกปฏิบัติจริง ได้ฝึกการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ได้เห็นจุดเด่น จุดอ่อนของการเป็นจิตอาสาด้วยตนเอง เพื่อให้สามารถนำมาพัฒนาต่อได้, การปรับเปลี่ยน